

**แบบประเมินบทความวิจัย**  
**การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 8” ประจำปี 2567**  
**วันศุกร์ที่ 24 พฤษภาคม 2567 (ผ่านระบบออนไลน์)**

1. ชื่อบทความ : การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรวิชาชีพครู

2. หัวข้อการประเมินบทความ

| รายการประเมิน                          | ผลการประเมิน |              |         | ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------|--------------|--------------|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                        | ผ่าน         | ผ่านและแก้ไข | ไม่ผ่าน |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 1. บทคัดย่อภาษาไทย                     | /            |              |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 2. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ                  | /            |              |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 3. บทนำ                                |              |              |         | -ในย่อหน้าแรก ผู้เขียนอ้างอิงความสำคัญของวิชาชีพครูจากเอกสารภาษาอังกฤษ 2 ชิ้น (Hoy & Miskel, 2008; Bostock & Baume, 2016) ซึ่งเป็นแหล่งอ้างอิงจากต่างประเทศ แต่ในบริบทของสังคมไทย น่าจะมีเอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของวิชาชีพครูที่จะนำมาอ้างอิงได้เพิ่มเติม เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงกับบริบทปัญหาวิชาชีพครูในประเทศไทย<br>ในทุกๆ ที่ที่มีการอ้างอิง ผู้เขียนควรตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนอ้างอิงตามรูปแบบที่วารสารกำหนด เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งบทความ Hoy & Miskel, 2008 / Boyle and Charles, 2016 |
| 4. วัตถุประสงค์การวิจัย                | /            |              |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)            |              |              |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 6. วิธีดำเนินการวิจัย                  |              | /            |         | - ผู้วิจัยได้ทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนนักศึกษาเท่าไร                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 7. ผลการวิจัย                          | /            |              |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 8. สรุปผลการวิจัย                      | /            |              |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 9. อภิปรายผล                           | /            |              |         | -ผู้วิจัยอาจอภิปรายเพิ่มเติมถึงบริบทเฉพาะหรือจุดเด่นของหลักสูตรนี้ที่แตกต่างจากสถาบันอื่น โดยใช้ข้อมูลจากการวิจัยมาสนับสนุน เพื่อแสดงอัตลักษณ์และจุดขายของหลักสูตรให้ชัดเจนยิ่งขึ้น                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 10. ข้อเสนอแนะ                         | /            |              |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 11. เอกสารอ้างอิง                      |              | /            |         | -อ้างอิงไม่ครบ Elacqua (2016)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 12. องค์ความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ | /            |              |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ☐ 1) บทความผ่านเกณฑ์
- ☒ 2) บทความผ่านเกณฑ์ แต่ต้องแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- ☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินบทความวิจัย  
การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 8” ประจำปี 2567  
วันศุกร์ที่ 24 พฤษภาคม 2567 (ผ่านระบบออนไลน์)

1. ชื่อบทความ : การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรวิชาชีพครู  
2. หัวข้อการประเมินบทความ

| รายการประเมิน                          | ผลการประเมิน |              |         | ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ                                                                                                     |
|----------------------------------------|--------------|--------------|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                        | ผ่าน         | ผ่านและแก้ไข | ไม่ผ่าน |                                                                                                                           |
| 1. บทคัดย่อภาษาไทย                     |              | ✓            |         | 1.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ควรนำเสนอผลการหาคุณภาพด้วย<br>2.ผลการวิจัย เพิ่มตัวเลขค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านด้วย |
| 2. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ                  |              | ✓            |         | แก้ไขตามบทคัดย่อภาษาไทย                                                                                                   |
| 3. บทนำ                                | ✓            |              |         |                                                                                                                           |
| 4. วัตถุประสงค์การวิจัย                | ✓            |              |         |                                                                                                                           |
| 5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)            | -            | --           |         |                                                                                                                           |
| 6. วิธีดำเนินการวิจัย                  | ✓            |              |         |                                                                                                                           |
| 7. ผลการวิจัย                          |              | ✓            |         | การบรรยายใต้ตาราง ควรมีระดับที่มากที่สุดและรองลงมา                                                                        |
| 8. สรุปผลการวิจัย                      |              | ✓            |         | ควรนำเสนอ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้วย                                                                            |
| 9. อภิปรายผล                           |              | ✓            |         | ตรวจสอบรายการอ้างอิงบางรายการที่ไม่มีในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ                                                            |
| 10. ข้อเสนอแนะ                         | ✓            |              |         |                                                                                                                           |
| 11. เอกสารอ้างอิง                      | ✓            |              |         |                                                                                                                           |
| 12. องค์ความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ | ✓            |              |         |                                                                                                                           |

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ☐ 1) บทความผ่านเกณฑ์  
☒ 2) บทความผ่านเกณฑ์ แต่ต้องแก้ไขตามข้อเสนอแนะ  
☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์

## การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรวิชาชีพครู

### บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า 2) ด้านกระบวนการ และ 3) ด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 202 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรวิชาชีพครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพของหลักสูตรในด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านผลผลิตเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, หลักสูตร, วิชาชีพครู

## Study of Students' Satisfaction Towards Quality of Teaching Profession Curriculum

### ABSTRACT

The objective of this research was to study students' satisfaction towards quality of teaching profession curriculum in 3 aspects: 1) input, 2) process, and 3) output. Sample was 202 4th year students in Faculty of Education, Chiang Mai University, semester 2, academic year 2023, obtained by simple random sampling. The research tool was questionnaire on students' satisfaction towards quality of teaching profession curriculum. Data were analyzed by finding means and standard deviations. The research results founded that: students were satisfied with quality of teaching profession curriculum in terms of inputs and process at the highest level, and product was at a high level.

**Keywords:** Satisfaction, Curriculum, Teaching Profession

## บทนำ

วิชาชีพครู (Teaching profession) จัดเป็นวิชาชีพชั้นสูงที่มีบทบาทในการพัฒนากำลังคนหรือทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในเกือบทุกแวดวง ทำให้แต่ละบุคคลสามารถดำเนินชีวิต มีความสามารถในการแข่งขัน และประกอบสัมมาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Hoy & Miskel, 2008) จะเห็นได้ว่า ครูจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนางานด้านการศึกษาของบุคคลและสังคม สร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีกำลังใจในการเติบโตเต็มศักยภาพ ครูยังมีส่วนช่วยในการให้คำแนะนำ สนับสนุน และกระตุ้นช่วยเหลือให้นักเรียนประสบความสำเร็จในชีวิต (Bostock and Baume, 2016) วิชาชีพครูจึงมีความสำคัญที่ทั้งหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน ควรให้ความสนใจและเข้ามามีบทบาทในการร่วมพัฒนาวิชาชีพครูให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่เหมาะสม

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นสถาบันผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มุ่งจัดการศึกษาในระดับชั้นปริญญาในหลายระดับ ทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา รวมทั้งให้บริการวิชาการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกับหน่วยงานด้านการศึกษาของประเทศในหลากหลายบริบท อาทิ คุรุสภา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายสถาบันการศึกษาอีกหลายแห่ง โดยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีวิสัยทัศน์ว่า “คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นสถาบันชั้นนำในการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้จัดการศึกษาเพื่อความยั่งยืน” (Faculty of Education, Chiang Mai University, 2022) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งพันธกิจหลักในด้านการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตวิชาชีพครูนั้น ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตขึ้นครอบคลุมในหลากหลายสาขาวิชาที่ตอบโจทย์ความต้องการของภาคการศึกษา ประกอบด้วยสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา สังคมศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ประถมศึกษา พลศึกษา การศึกษาปฐมวัย-การศึกษาพิเศษ และอุตสาหกรรมศึกษา เพื่อมุ่งหวังผลิตบัณฑิตวิชาชีพครูที่มีความรู้ ความสามารถ จริยธรรม รวมถึงมีสมรรถนะเพียงพอต่อการประกอบวิชาชีพครู ดังนั้นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการบ่มเพาะและผลิตบัณฑิตวิชาชีพครูได้เป็นอย่างดี ก็คือ การสร้างและใช้หลักสูตร (Ornstein and Hunkins, 2018; Boyle and Charles, 2016) โดยการดำเนินการจำเป็นต้องครอบคลุมทั้งในส่วนของ 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ที่ควรครอบคลุมการกำหนดปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาสาระในรายวิชาของหลักสูตร คุณภาพของคณาจารย์ผู้สอน และทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ 2) กระบวนการ (Process) ที่ควรครอบคลุมการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การบริหารจัดการหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรและ กิจกรรมเสริมความเป็นครู และกระบวนการบ่มเพาะจิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพ และ 3) ผลผลิต (Product) ที่สะท้อนถึง ความรู้ด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านทักษะและความสามารถ และด้านจิตพิสัยของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา รวมทั้งความพร้อมของนักศึกษาในการทดสอบเพื่อขอรับใบประกอบวิชาชีพครูและความมั่นใจของนักศึกษาในการก้าวสู่วิชาชีพครู

นอกจากนั้น ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพระดับหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (เดิม) หรือสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้กำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators) ของทุกหลักสูตรไว้ว่า ให้มีการประเมินระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้ายที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร โดยต้องมีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0 เพื่อสะท้อนถึงคุณภาพของหลักสูตรในมุมมองของผู้เรียนในหลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตร ซึ่งนักศึกษากลุ่มนี้เป็นนักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นชั้นปีสุดท้าย ได้ผ่านการลงทะเบียนเรียนครบตามโครงสร้างของหลักสูตร มีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูและ กิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมทั้งได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาอย่างครบถ้วนตามกระบวนการ ผลที่ได้จากการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลมาประมวลและสะท้อนจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของหลักสูตร อันจะนำไปสู่การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้มีคุณภาพและสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ต่อไป

### วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) 2) ด้านกระบวนการ (Process) และ 3) ด้านผลผลิต (Product)

### วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

#### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2566 คณะทุกสาขาวิชาเอก จำนวน 422 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 202 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) คำนวณจากตารางสำเร็จรูปกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน  $\pm 5\%$

#### 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรวิชาชีพครู ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาความหมายและลักษณะของความพึงพอใจ องค์ประกอบของระบบหลักสูตร รวมทั้งวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็น

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตร ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) และแบบเติมคำตอบแบบสั้น

ตอนที่ 2 เป็นรายการสอบถามความพึงพอใจที่มีคุณภาพของหลักสูตรเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของนักศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ดังนี้

- |   |                                                                 |
|---|-----------------------------------------------------------------|
| 5 | หมายถึง มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรายการข้อนั้นในระดับมากที่สุด  |
| 4 | หมายถึง มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรายการข้อนั้นในระดับมาก        |
| 3 | หมายถึง มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรายการข้อนั้นในระดับปานกลาง    |
| 2 | หมายถึง มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรายการข้อนั้นในระดับน้อย       |
| 1 | หมายถึง มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรายการข้อนั้นในระดับน้อยที่สุด |

ตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือข้อเสนอแนะต่อหลักสูตร มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

3. นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) ซึ่งพบว่า มีค่า IOC รายข้อตั้งแต่ 0.80-1.00 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

4. นำแบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ซึ่งพบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.91 ซึ่งถือว่าสามารถนำไปใช้ได้

5. จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรวิชาชีพครู ฉบับสมบูรณ์

#### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในช่วงปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ในเดือนมีนาคม 2567 ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 (ชั้นปีสุดท้าย) หลังจากฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตร โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปแปลความหมายตามเกณฑ์การแปลผล ดังนี้ (พรพรณี ลีกิจวัฒน์, 2558)

- ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด (Very high)
- ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 – 4.49 หมายถึง มาก (High)
- ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 – 3.49 หมายถึง ปานกลาง (Moderate)
- ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 – 2.49 หมายถึง น้อย (Low)
- ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 – 1.49 หมายถึง น้อยที่สุด (Very low)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เป็นดังนี้

- 1. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูในด้านปัจจัยนำเข้า เป็นดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูในด้านปัจจัยนำเข้า (n=202)

| ด้านปัจจัยนำเข้า                    | ระดับความพึงพอใจ |      |           |
|-------------------------------------|------------------|------|-----------|
|                                     | $\bar{X}$        | S.D. | แปลผล     |
| 1. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร | 4.57             | 0.56 | มากที่สุด |
| 2. โครงสร้างของหลักสูตร             | 4.59             | 0.52 | มากที่สุด |
| 3. เนื้อหาสาระในรายวิชาของหลักสูตร  | 4.49             | 0.60 | มาก       |
| 4. คุณภาพของคณาจารย์ผู้สอน          | 4.62             | 0.48 | มากที่สุด |
| 5. ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้      | 4.64             | 0.82 | มากที่สุด |
| รวมด้านปัจจัยนำเข้า                 | 4.58             | 0.64 | มากที่สุด |

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพของหลักสูตรในด้านปัจจัยนำเข้า เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.64)

- 2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูในด้านกระบวนการ เป็นดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูในด้านกระบวนการ (n=202)

| ด้านกระบวนการของหลักสูตร                          | ระดับความพึงพอใจ |      |           |
|---------------------------------------------------|------------------|------|-----------|
|                                                   | $\bar{X}$        | S.D. | แปลผล     |
| 1. การจัดการเรียนการสอน                           | 4.57             | 0.55 | มากที่สุด |
| 2. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้                  | 4.81             | 0.46 | มากที่สุด |
| 3. การบริหารจัดการหลักสูตร                        | 4.44             | 0.61 | มาก       |
| 4. กิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมเสริมความเป็นครู | 4.48             | 0.70 | มาก       |
| 5. กระบวนการบ่มเพาะจิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพ   | 4.52             | 0.56 | มากที่สุด |
| รวมด้านกระบวนการ                                  | 4.56             | 0.59 | มากที่สุด |

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพของหลักสูตรในด้านกระบวนการ เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.59)

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูในด้านผลผลิต เป็นดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูในด้านผลผลิต (n=202)

| ด้านผลผลิต                                                         | ระดับความพึงพอใจ |      |           |
|--------------------------------------------------------------------|------------------|------|-----------|
|                                                                    | $\bar{X}$        | S.D. | แปลผล     |
| 1. ความรู้ด้านความรู้ของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา                  | 4.30             | 0.61 | มาก       |
| 2. ความเชี่ยวชาญด้านทักษะและความสามารถของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา | 4.55             | 0.59 | มากที่สุด |
| 3. คุณลักษณะด้านจิตพิสัยของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา               | 4.40             | 0.57 | มาก       |
| 4. ความพร้อมของนักศึกษาในการทดสอบเพื่อขอรับใบประกอบวิชาชีพครู      | 4.00             | 0.67 | มาก       |
| 5. ความมั่นใจของนักศึกษาในการก้าวสู่วิชาชีพครู                     | 4.24             | 0.62 | มาก       |
| รวมด้านผลผลิต                                                      | 4.29             | 0.57 | มาก       |

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพของหลักสูตรในด้านผลผลิต เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.29 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.57)

นอกจากนั้น นักศึกษามีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรมีการนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาบูรณาการใช้ในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ทางไกลมากขึ้น (12 คน) ควรมีการลดจำนวนหน่วยกิตในกลุ่มวิชาเอกเพื่อให้ นักศึกษามีเวลาในการทบทวนบทเรียนและทำภาระงานที่ได้รับมอบหมายจากแต่ละรายวิชา (17 คน) และควรมีโครงการทบทวนความรู้ก่อนมีการทดสอบเพื่อขอรับใบประกอบวิชาชีพครูที่สอดคล้องกับรอบระยะเวลาที่คุรุสภาจัดสอบในแต่ละปี (23 คน)

สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผล

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ประเมินคุณภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูในด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการ เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านผลผลิตของหลักสูตร เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูในด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการ เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านผลผลิตของหลักสูตร เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบในแต่ละสาขาวิชา มีกระบวนการในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างเป็นระบบ มีการประสานงานและบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพนักศึกษาวิชาชีพครูทั้งในระดับมหาวิทยาลัย ระดับคณะ และระดับหลักสูตรเป็นอย่างดี ตั้งแต่ด้านปัจจัยนำเข้า โดยเฉพาะด้านเนื้อหาสาระในหลักสูตร รายวิชาต่าง ๆ สอดคล้องตามธรรมชาติของศาสตร์วิชาชีพครูและสาระในวิชาเอก นอกจากนี้ในส่วนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ยังมีการรับและส่งเสริมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนที่มีประสิทธิภาพ ในส่วนด้านกระบวนการนั้น คณะอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning Management) มีการบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย ใช้การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติ (Performance Assessment) เพื่อช่วยสะท้อนคุณภาพการเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน มีกิจกรรมเสริมความเป็นครูและ กิจกรรมเสริมหลักสูตร (Extracurricular Activities) ที่ช่วยหล่อหลอมความเป็นครูในบริบทยุคดิจิทัลได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้บัณฑิตวิชาชีพครูที่สำเร็จการศึกษามีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะด้านจิตพิสัย และมีความมั่นใจในการก้าวสู่วิชาชีพครู สอดคล้องกับที่ Elacqua (2016) ที่กล่าวว่า “ระบบหลักสูตรที่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ (Systematic) ย่อมส่งผลให้กระบวนการทำงานขององค์ประกอบต่าง ๆ ในหลักสูตรมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีระดับความพึงพอใจที่สูงตามไปด้วย” อย่างไรก็ตาม ด้านผลผลิตในส่วนของความพร้อมของนักศึกษาในการทดสอบเพื่อขอรับ

ใบประกอบวิชาชีพครู นักศึกษามีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับรายการอื่น ๆ (ค่าเฉลี่ย = 4.00) อาจสืบเนื่องมาจากครูสามารถเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของการทดสอบ ผังข้อสอบ (Test Blueprint) ลักษณะของแบบทดสอบ และวิธีการทดสอบที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการทำแบบทดสอบ ซึ่งคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กำลังเริ่มเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาในการทำแบบทดสอบจากระบบคอมพิวเตอร์ อาจทำให้ระดับความพึงพอใจในข้อนี้ไม่สูงมากนัก

นอกจากนั้น คณะกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาชีพครูในแต่ละสาขาวิชา ยังพัฒนาหลักสูตรที่คำนึงถึงศาสตร์เฉพาะของแต่ละวิชาเอก (Major) มีการผสมผสานจัดการเรียนการสอนในหลากหลายรูปแบบทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติออนไลน์และออนไซต์ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกฝนทักษะการจัดการเรียนรู้ในระดับจุลภาค (Microteaching) และได้พัฒนาจรรยาบรรณ (Soft Skill) ของตนเองตามศักยภาพและความเหมาะสมทั้งในด้านวิชาการและการทักษะชีวิต มีการส่งเสริมให้นักศึกษาให้สามารถสืบค้น รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์โดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาชีพครูและวิชาเอกอย่างเหมาะสม ทำให้นักศึกษามีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการอย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้คณาจารย์ในหลักสูตรยังได้บูรณาการกิจกรรมต่าง ๆ ของสาขาวิชาให้บัณฑิตตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และของคุรุสภา สอดคล้องกับ Lattuca & Stark (2011) ที่กล่าวว่า “คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนา บ่มเพาะ และส่งเสริมให้นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตมีคุณภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งหวังไว้” ในขณะที่ Oliva & Gordon II (2013) และ Sowell (2005) ที่ระบุว่า “หากผู้สอนสามารถจัดระบบเนื้อหาสาระได้อย่างเหมาะสม มีการบูรณาการผสมผสานสาระและการฝึกทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เน้นการเรียนรู้ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และส่งเสริมคุณลักษณะอย่างเหมาะสม ย่อมทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลดีต่อความสำเร็จในการทำงานต่อไปในอนาคตได้”

#### ข้อเสนอแนะ

##### ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

##### ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรด้านผลผลิต ในส่วนของความพร้อมของนักศึกษาในการทดสอบเพื่อขอรับใบประกอบวิชาชีพครู ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และความมั่นใจของนักศึกษาในการก้าวสู่วิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ซึ่งเป็น 2 รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นคณะศึกษาศาสตร์ ควรเพิ่มระบบและกลไกในการความพร้อมของนักศึกษาในการทดสอบเพื่อขอรับใบประกอบวิชาชีพครูตามระบบใหม่ของคุรุสภา โดยเฉพาะการทดสอบโดยใช้คอมพิวเตอร์และลักษณะข้อสอบที่เป็นสถานการณ์เพื่อการวิเคราะห์ รวมทั้งการจัดสัมมนาหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมเสริมความเป็นครูเพื่อช่วยสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานทางวิชาชีพให้กับนักศึกษาในการก้าวสู่วิชาชีพครูอย่างเป็นรูปธรรม

2. ควรมีการริเริ่มและออกแบบรายวิชาใหม่ ๆ ที่ช่วยเสริมสร้างความเป็นครูมืออาชีพให้กับนักศึกษาวิชาชีพครู โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลนี้ อาทิ รายวิชาปัญญาประดิษฐ์เพื่อการจัดการเรียนรู้ รายวิชาชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับพัฒนาสมรรถนะครูยุคใหม่ รายวิชาจิตวิทยาเพื่อการดูแลนักเรียนที่มีอาการซึมเศร้า เป็นต้น

##### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการประเมินสมรรถนะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยให้ผู้ใช้นักบัณฑิตและอาจารย์เป็นผู้ประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในหลากหลายกลุ่ม ตามเทคนิคการประเมินสามเส้า (Triangulation) อันจะนำมาสู่การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

2. ควรเพิ่มวิธีการที่ใช้ในการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรให้มากขึ้น เช่น การสังเกตชั้นเรียน การสัมภาษณ์นักศึกษาแต่ละสาขาวิชา การสนทนากลุ่มนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่สามารถนำมาใช้พัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

#### เอกสารอ้างอิง

พรณี ลีกิจวัฒน์. (2558). *วิธีการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: มินิ เซอร์วิส ซัพพลาย.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2560). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- Bostock, S. & Baume, D. (2016). Professions and Professionalism in Teaching and Development. In Baume, D. & Popovic, C. (Eds.). *Advancing Practice in Academic Development*. (pp. 32-51). New York: Routledge.
- Boyle, B. & Charles, M.. (2016). *Curriculum Development*. London: SAGE Publication Ltd.
- Faculty of Education, Chiang Mai University. (2022). *Vision, Missions, & Aims*. Retrieved 18 May 2022 form <https://www.edu.cmu.ac.th/vision>
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2008). *Educational Administration: Theory, Research, and Practice*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Lattuca, L. R., and Stark, J. S. (2011). *Shaping the College Curriculum: Academic Plans in Context*. Hoboken, NJ: Jossey-Bass.
- Oliva, P. F. & Gordon II, W. R. (2013). *Developing the Curriculum* (8th ed.). Singapore: Pearson Education South Asia Pte Ltd.
- Ornstein, A. C., & Hunkins, F. P. (2018). *Curriculum Foundations, Principles and Issues* (7th ed.). New Jersey: Englewood Cliffs.
- Sowell, E. J. (2005). *Curriculum: An Integrative Introduction* (3rd ed.). New Jersey: Pearson Education, Ltd.